

Raadsvergadering

Zaaknummer Z26163156

Onderwerp: Raadsvoorstel Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

Portefeuillehouder: Wethouder Karregat

Aan de raad.

Voorstel

De begroting 2027 vast te stellen waarbij ingestemd wordt met:

- a) Een totaal van lasten 2027 vóór mutaties reserves van € 124.911.000 en een totaal van baten 2026 vóór mutaties reserves van € 123.580.000;
- b) een totaal van toevoegingen aan reserves in 2027 van € 1.438.000 en een totaal van onttrekkingen aan reserves in 2027 van € 4.008.000;
- c) de nieuwe investeringen en de mutaties op de investeringen zoals opgenomen en toegelicht onder het onderdeel Programma's in de begroting en vervolgens onder het onderdeel Financiën bij elk programma, het onderdeel Financiële positie en de Bijlage Investerings 2027-2030;
- d) de verlaging van de Algemene Reserve in 2027 van per saldo € 700.000, als gevolg van de voorstellen zoals opgenomen in deze begroting;
- e) alle voorstellen zoals opgenomen en toegelicht in het onderdeel Financiën onder Financiële positie, waarna het begrotingssaldo in 2027 uitkomt op € 1.238.000 positief.

Kern van het voorstel, samenvatting

Met dit raadsvoorstel bieden wij u de begroting 2027-2030 aan. Het college van burgemeester en wethouders is op 17 september 2026 geïnstalleerd. Op dat moment was de technische en inhoudelijke voorbereiding van de begroting 2027-2030 ambtelijk al nagenoeg afgerond. De voorliggende begroting is daarom alleen gebaseerd op door uw raad vastgestelde beleid, de Kaderbrief 2027 en autonome financiële ontwikkelingen. Het heeft hiermee het karakter van een beleidsarme begroting.

De begroting toont in 2027 tot en met 2030 een positief begrotingssaldo van respectievelijk € 1.238.000, € 487.000, € 1.262.000 en € 2.554.000. De voorstellen leiden in 2027 tot een eenmalige verlaging van de Algemene Reserve met € 700.000. In de jaren 2028, 2029 en 2030 wijzigt de Algemene Reserve niet.

Wij vragen aandacht voor het gegeven dat dit positieve resultaat wordt bereikt na verwerking van reservemutaties (waaronder ook reguliere onttrekkingen aan reserves), taakstellingen en stelposten in alle jaren. Denken we die verwerking weg dan is er sprake van een begrotingstekort van € 1.606.000 in 2027 dat oploopt tot € 5.806.000 in 2030. Laten we de reguliere onttrekkingen aan reserves buiten beschouwing dan is er in 2027 tot en met 2030 sprake van een tekort van respectievelijk € 353.000, € 3.694.000, € 4.589.000 en € 3.553.000. Met andere woorden, het positieve begrotingssaldo is daarmee in toenemende mate afhankelijk van de realisatie van bestaande taakstellingen, stelposten en van reservemutaties.

Met het vaststellen van deze begroting geeft de gemeenteraad richting aan de inzet van middelen en prioriteiten voor het komende jaar. Komende maanden werkt het college aan een financiële vertaling van het samenwerkingsakkoord en eventueel aan een voorstel tot een eerste begrotingswijziging met daarin met financiële effecten voor mogelijk alle jaarschijven van de begroting 2027-2030.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect

De begroting is onderdeel van de Planning- en Control cyclus. Voorstellen en Investeringskredieten worden per programma afzonderlijk toegelicht. In samenwerking met de budgethouders zijn de bestaande exploitatiebudgetten en investeringskredieten voor 2027 en verder tegen het licht gehouden en waar nodig positief of negatief bijgesteld. Deze mutaties worden per voorstel weergegeven bij het onderdeel Financiële positie. Alle afdelingen en budgethouders zijn betrokken bij het opstellen van de begroting.

Voor inhoudelijke informatie over alle voorstellen verwijzen wij naar de begroting 2027.

Toelichting en argumenten

Deze begroting heeft het karakter van een beleidsarme begroting.

Dit betekent in ieder geval dat het college aan de slag gaat met de projecten, programma's en werkzaamheden die lopen. Daarnaast heeft het college ambities verwoord in het Samenwerkingsakkoord 2026-2030. Dat samenwerkingsakkoord bepaalt de koers voor de komende periode. Wij zullen dat akkoord zorgvuldig, integraal en realistisch nader uitwerken en financieel vertalen. Een haastige tussentijdse verwerking in deze begroting zou leiden tot onvoldoende doorgerekende plannen en onwenselijke financiële risico's.

Met als doel aan die ambitie recht te doen en tegelijkertijd de financiële stabiliteit te waarborgen, kiest het college voor een gefaseerde en zorgvuldige aanpak:

- Eerste kwartaal 2027: De vertaling van het Samenwerkingsakkoord 2026-2030 en de effecten van die vertaling op deze programmabegroting, eventueel via een eerste begrotingswijziging voor de jaarschijf 2027, worden aan uw raad voorgelegd.
- Tweede kwartaal 2027: De structurele ambities en beleidsmatige keuzes voor de opvolgende jaren (2028 en verder) worden integraal gewogen en verwerkt in de Kadernota 2028.

Op deze manier behouden we nu een stabiele basis op basis van bestaand beleid, waarna we de aanvullende ambities via een transparant en zorgvuldig proces met uw raad kunnen bespreken

Wij focussen ons als college de komende maanden uiteraard op het voortzetten van alle lopende zaken, de vertaling van het samenwerkingsakkoord en het doorrekenen van de financiële effecten daarvan.

Kanttekeningen en alternatieven

Alternatieven en andere keuzes zijn aan de raad. Het wijzigen van de begroting behoort tot het budgetrecht van de raad. De raad kan via amendementen die bij meerderheid worden aangenomen de voorgestelde besluiten wijzigen.

Financiële middelen en effecten begroting

In onderstaand overzicht is het begrotingssaldo 2027 tot en met 2030 vóór en na vaststelling van de Begroting 2027 weergegeven. In 2027 stijgt het begrotingssaldo met € 1.633.000. Na de mutaties is het

saldo 2027 € 1.238.000 positief. Ook is zichtbaar hoe dit saldo tot stand is gekomen. Een – (min) bedrag betekent een daling van het begrotingssaldo.

Hoewel de begroting na verwerking van reservemutaties en stelposten elk jaar een positief resultaat laat zien, vraagt de onderliggende financiële positie nadrukkelijk aandacht. Vóór de verwerking van deze posten (waar ook reguliere onttrekkingen aan reserves onderdeel van uitmaken) is er vanaf 2027 sprake van een tekort van € 1.606.000, dat oploopt tot € 5.806.000 in 2030. Laten we de reguliere onttrekkingen buiten beschouwing dan is er in 2027 tot en met 2030 sprake van een tekort van respectievelijk € 353.000, € 3.694.000, € 4.589.000 en € 3.553.000.

Dit komt omdat er incidentele reserves worden ingezet om structurele lasten te dekken. Het uiteindelijke positieve begrotingssaldo is daarmee in toenemende mate afhankelijk van de realisatie van taakstellingen, stelposten en van reservemutaties. Dit is op de lange termijn niet houdbaar. Het college onderzoekt daarom hoe incidentele dekkingsmiddelen kunnen worden vervangen door structurele middelen en/of hoe bestaand beleid en nieuwe ambities financieel passend kunnen worden gemaakt binnen het beschikbare budget.

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Ontwikkeling saldo vóór Begroting 2027				
Originele begroting 2027	678	383	703	703
Raad 29 januari 2026	-100	-100	-100	0
Raad 19 februari 2026	-27	-27	-27	-27
Raad 2 juli 2026 Zomernota	-946	-1.242	-1.323	-1.829
Raad 24 september 2026	0	0	0	-63
Saldo begroting vóór ramingen in de begroting 2027	-394	-986	-747	-1.215
Bestaand beleid Primaire begroting (Pribo) 2027	1.627	1.508	1.991	3.868
Nieuw beleid Primaire begroting (Pribo) 2027	0	15	15	15
MIP	6	-50	3	-114
Subtotaal mutaties in begroting 2027	1.633	1.474	2.009	3.770
Totaal saldo begroting	1.238	487	1.262	2.554

Uitvoering of vervolgproces

De begroting 2027 wordt besproken in de commissie Planning en Control en Audit van 22 oktober 2026 en in de raadsvergadering van 5 november 2026.

Participatie en communicatie

Er is geen sprake van participatie. De publicatie van de stukken vindt plaats op de gebruikelijke wijze. De begroting 2027 wordt gepubliceerd op de website van de gemeente Edam-Volendam. Zie onder Bestuur & Organisatie, Financiën, Financieel portaal. (<https://edam-volendam.pcportal.nl/>)

Na vaststelling moet de begroting vóór 15 november aan de Provincie (toezichthouder) worden aangeboden.

Rapportage en evaluatie

Rapportage over de voortgang vindt bij voorkeur plaats bij de Winternota, Zomernota en eventueel in tussenliggende raadsvergaderingen. Verantwoording vindt plaats bij de Jaarrekening 2027.

Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten

De begroting is onderdeel van de Planning- en Control cyclus. Achterliggende documenten zijn alle Planning en Control documenten. Deze documenten staan op de website van de gemeente Edam-Volendam. Zie onder Bestuur & Organisatie, Financiën, Financieel portaal.
(<https://edam-volendam.pcportal.nl/>)

Bijlagen

Het document “Begroting 2027” staat op de website van de gemeente Edam-Volendam. Zie onder Bestuur & Organisatie, Financiën, Financieel portaal. (<https://edam-volendam.pcportal.nl/>)

Edam-Volendam, d.d. 6 oktober 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,
de secretaris, de burgemeester,

N.A. Hellingman-Kuiper

R.J. Beukers.